

Informacja dotycząca kompostowania bioodpadów stanowiących odpady komunalne w kompostownikach przydomowych na terenie nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi.

Od 1 stycznia 2021 roku właściciele nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujący bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym mogą skorzystać ze zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Powyższe wynika z podjętej przez Radę Gminy Kurów uchwały Nr XVII/168/2020 z dnia 28 października 2020 r. *w sprawie zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym* (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 2020 r., poz. 5265 z dnia 3 listopada 2020 r.). Kwota zwolnienia została ustalona na poziomie **1,00 zł od osoby zamieszkującej daną nieruchomość**.

Podstawą ubiegania się o zwolnienie w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi jest złożenie przez właściciela nieruchomości nowej deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zawierającej oświadczenie, że bioodpady stanowiące odpady komunalne będą zbierane w sposób selektywny i kompostowane z wykorzystaniem własnego kompostownika.

Zwolnienie przysługuje od miesiąca, w którym właściciel nieruchomości zadeklarował posiadanie przydomowego kompostownia w złożonej deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Zwolnienie stanowi zachętę do stosowania przez właścicieli nieruchomości kompostowników przydomowych.

Zgodnie z zapisami *ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*, fakt posiadania kompostownika i kompostowania bioodpadów podlega kontroli. W przypadku stwierdzenia, że właściciel nieruchomości, który zadeklarował kompostowanie nie kompostuje, nie posiada kompostownika bądź uniemożliwi

dokonanie oględzin w celu weryfikacji zgodności podanych informacji ze stanem faktycznym przez osobę upoważnioną przez Wójta Gminy Kurów do kontroli, musi liczyć się z utratą zwolnienia, które mu przysługiwało. Zgodnie z przywołaną wyżej ustawą Wójt Gminy w drodze decyzji orzeka o utracie prawa do zwolnienia. Utrata prawa do zwolnienia następuje od pierwszego dnia miesiąca, w którym stwierdzono wystąpienie co najmniej jednej z powyższych przesłanek. Ponowne skorzystanie ze zwolnienia, może nastąpić nie wcześniej niż po upływie 6 miesięcy od dnia, w którym decyzja o utracie prawa do tego zwolnienia stała się ostateczna i wymaga złożenia nowej deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W konsekwencji wprowadzonych zmian w systemie gospodarowania odpadami obowiązujących w 2021 r. w treści nowo uchwalonego regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie Kurów (Uchwała Nr XVII/164/2020 Rady Gminy Kurów z dnia 28 października 2020 r. w sprawie uchwalenia „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kurów” (Dz. Urz. Woj. Lubel. z 2020 r., poz. 5285 z dnia 5 listopada 2020 r.) wprowadzono zgodnie z art. 4 ust. 2a pkt 4 *ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*, możliwość kompostowania bioodpadów na terenie nieruchomości w zabudowie jednorodzinnej, zwolniono właścicieli takich nieruchomości z obowiązku posiadania pojemnika lub worka na bioodpady oraz ustalono zasady kompostowania bioodpadów (rozdział 2, § 2 ust. 7-9 regulaminu).

- **ust. 7** „*Wprowadza się możliwość kompostowania bioodpadów stanowiących odpady komunalne w kompostownikach przydomowych na terenie nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi oraz zwalnia się właścicieli takich nieruchomości, z obowiązku posiadania pojemnika lub worka na te odpady*”.
- **ust. 8** „*Wymóg kompostowania bioodpadów stanowiących odpady komunalne w kompostowniach przydomowych na terenie nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi uważa się za spełniony jeżeli bioodpady kompostowane są w wydzielonym i przeznaczonym do tego kompostowniku położonym na terenie nieruchomości, której dotyczy zwolnienie*”.

- **ust. 9** „Wymaga się aby kompostowniki posiadały zabezpieczenia służące nieprzedstawianiu się kompostowanego materiału do gleby w miejscu kompostowania”.

Na mocy uchwały nr XXVI/256/2021 Rady Gminy Kurów z dnia 27 września 2021 r. zmieniono uchwałę w sprawie uchwalenia „Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Kurów” m.in. w części dotyczącej kompostowania bioodpadów poprzez dodanie **ust. 10 o treści** : „Gmina nie zapewnia odbierania bioodpadów stanowiących odpady komunalne w przypadku, o którym mowa w art. 3 ust. 2d ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j.: Dz. U. z 2021 r., poz. 888 z późn. zm.)”.

Oznacza to, że od 1 stycznia 2022 r. od właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnym, korzystających ze zwolnienia z tytułu kompostowania, firma odbierająca odpady komunalne nie będzie odbierała z tych nieruchomości bioodpadów „u źródła”.

W przypadku sezonowych nadwyżek przekraczających pojemność kompostownika oraz w sytuacji, gdy odpady niektóre są niepodatne na rozkład w warunkach przydomowego kompostownia właściciele nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym jednorodzinnym mogą samodzielnie oddawać do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych tzw. PSZOK, który zlokalizowany jest na terenie gminnego składowiska odpadów w Szumowie.

Przez **kompostowanie bioodpadów** (tj. odpadów kuchennych i ogrodowych) w kompostownikach przydomowych rozumie się przetwarzanie odpadów organicznych przy wykorzystaniu drobnoustrojów na naturalnej zasadzie zamkniętego obiegu materii w środowisku, przy zachowaniu odpowiedniego stopnia wilgotności i dostępu powietrza oraz przy obecności mikroorganizmów (głównie bakterii), grzybów i niektórych bezkręgowców (np. dżdżownic). Kompostowanie jest naturalnym procesem przemiany bioodpadów w łatwo przyswajalny dla roślin nawóz organiczny, nazywany kompostem. Kompost stanowi doskonały nawóz do wykorzystania w ogrodnictwie i rolnictwie.

Kompostować możemy:	Kompostować NIE możemy:
<ul style="list-style-type: none"> - skoszoną trawę, - chwasty pozbawione nasion, - opadłe liście, - rozdrobnione gałęzie, - obierki z warzyw i owoców, ale nie z cytrusów, których skórki prześiknięte są chemicznymi środkami konserwującymi, - skorupki jaj i resztki jedzenia pochodzenia roślinnego, - resztki pokarmów dla zwierząt np. sucha karma, gdyż stanowią cenne źródło azotu, - rozerwane torebki po herbacie oraz fusy z kawy, - podartą tekturę i papier (niezadrukowane i nielakierowane), - popiół z kominka i z grilla, - muł i glony z oczka wodnego 	<ul style="list-style-type: none"> - chwastów z nasionami czy zainfekowanych roślin, - plastiku, szkła i metalu, drewna, gazet ani folii, - resztek mięs, ryb, kości, pieczywa, tłuszcze, oleje, - solonych i tłustych odpadków kuchennych /<i>sól i tłuszcz spowalniają rozkład materii</i>/, - odchodów zwierząt lub pieluszek dziecięcych i innych materiałów higienicznych, - popiołu węglowego, - pozostałości poremontowych, - niedopałków papierosów
<p>Cechami dojrzałego kompostu są: jednolita gruzełkowa struktura, ciemnobrązowa barwa masy i zapach świeżej ziemi.</p>	

Kompostowanie bioodpadów stanowiących odpady komunalne prowadzi się:

- w gotowych kompostownikach ogrodowych,
- w kompostownikach drewnianych o budowie ażurowej, wykonanych z desek lub zaimpregnowanych belek, ułożonych tak, aby zapewnić dostęp powietrza do warstw kompostu,
- w betonowych kompostownikach o budowie ażurowej, wykonanych z przęsła betonowych, ułożonych tak, aby zapewnić dostęp powietrza do warstw kompostu,
- w formie pryzmy, gdzie materiał biodegradowalny układa się warstwowo.

Wielkość kompostownika powinna być dostosowana do ilości gromadzonych tam bioodpadów.

Zasady wykonania kompostownika:

- kompostownik powinien być łatwo dostępny, usytuowany zgodnie z przepisami budowlanymi i sanitarnymi,

- kompostownik powinien być zlokalizowany w miejscach osłoniętych od wiatru i zacienionych,
- miejsce, które wybierzemy powinno być nieco wzniesione, aby woda opadowa nie zalewała powstającego kompostu,
- kompostownik zakładamy od wiosny do jesieni, przy dodatnich temperaturach,
- konstrukcja kompostownia powinna zapewniać odpowiednie przewietrzenie kompostowanego materiału,
- kompostowniki powinny być przykryte, aby uchronić je przed deszczem i śniegiem,
- zimą należy przykryć go folią, aby temperatura wewnątrz nie spadła poniżej zera.

Świetnym rozwiązaniem jest ulokowanie kompostownika w bezpośrednim sąsiedztwie bzu. Krzew ten jest naturalną barierą dla zapachów powstających podczas procesu rozkładu substancji organicznych.

Dojrzewanie kompostu trwa zwykle około 18 miesięcy (w kompostownikach z tworzyw sztucznych proces ten można skrócić nawet do 2 miesięcy).

Zasady kompostowania:

Pryzma lub materiał w kompostowniku (max. 1,20 m) powinny być ułożone warstwowo:

- na dole warstwa podtrzymująca i zapewniająca przewietrzenie, np. połamane gałęzie,
- następnie warstwa materiału, którego zadaniem będzie pochłanianie wody z cenną zawartością substancji mineralnych wymywanych z górnych warstw, np. torf, słoma lub już rozłożony kompost,
- następnie należy układać warstwy odpadów organicznych, które nie powinny być zbyt grube ani zbite i powinny być przekładane niewielkimi warstwami ziemi ogrodowej lub torfu (najlepiej, aby kolejne warstwy przyzmy miały urozmaicony skład, różnych odpadów organicznych),
- w okresie upałów wskazane jest nawadnianie w celu utrzymania odpowiedniej wilgotności,

- kilka razy w roku pryzma powinna być przerabiana (mieszana), tzn.: warstwy kompostowanego materiału powinny być przełożone w taki sposób, aby wierzchnie warstwy znalazły się w jej wnętrzu,
- w razie potrzeby materiał powinien być zaszczerpiony, tzn.: powinno się dostarczyć odpowiednich kultur mikroorganizmów, zazwyczaj rozwijają się one same, trafiając do materiału z ziemi lub dodanego kompostu rozłożonego.

Aby przyspieszyć proces tworzenia kompostu można dodawać do niego nawozy organiczne np. gnojowice z pokrzyw lub skrzypu polnego, gdyż wzbogacają one kompost w azot oraz mikroelementy. Gnojowica z pokrzywy przyspiesza tworzenie się próchnicy, a np. aksamitki czy nagietki odstraszaają krety, mrówki, mszyce i inne szkodniki.

Ponadto przydomowy kompostownik musi spełniać wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w *sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. z 2019 r., poz. 1065 ze zm.) - § 36 ust. 2 i ust. 3 tj.:

- kompostownik o pojemności do 10 m³ powinien znajdować się w odległości min. 5 m od okien i drzwi zewnętrznych do pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi oraz w odległości min. 2 m od granicy działki sąsiedniej, drogi (ulicy) lub ciągu pieszego;
- kompostownik o pojemności od 10 m³ do 50 m³ powinien znajdować się w odległości min. 30 m od okien i drzwi zewnętrznych do pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi, min. 7,5 m od granicy działki sąsiedniej oraz min. 10 m od linii rozgraniczającej drogi (ulicy) lub ciągu pieszego.

Trzeba mieć jednak na uwadze, że zgodnie z orzecznictwem sądów administracyjnych, nie każdy skład trawy czy chwastów na działce jest kompostownikiem, Wówczas być może bliższa odległość od granicy nie będzie stanowiła naruszenia prawa. Mimo to zawsze należy liczyć się z powództwem cywilnoprawnym o immisje.